

SINIFLANDIRMA

Bilim insanlarının canlıları daha iyi tanıyabilmek amacıyla onları belli özelliklerine göre gruplara ayırmışlardır. Canlıların gruplara ayrılması işlemine **sınıflandırma** adı verilir. Sınıflandırma çalışmalarını yapan bu bilim dalına **sistematik (taksonomi)** adı verilir.

Soru: Bilim insanları canlıları niçin sınıflandırma yoluna gitmişlerdir?

- Canlıları bir düzen içinde tanımlamak
- Evrensel olarak kabul gören adlandırma çalışması yapmak
- Canlı çeşitliliğindeki karmaşıklığı bir sisteme yerleştirme

Soru: Sınıflandırmanın amacı nedir?

- Çok fazla çeşitliliğe sahip olan canlıları daha kolay öğrenilebilir hale getirmek
- Canlılarla ilgili genelleme yapabilmek

Canlıların sınıflandırmak amacıyla 2 farklı sınıflandırma sistemi kullanılmıştır.

AMPİRİK (SUNİ) SINIFLANDIRMA	DOĞAL (FİLOGENETİK) SINIFLANDIRMA
<ul style="list-style-type: none">• Canlıların dış görünüşüne göre yapılır.• Günümüzde geçerliliği yoktur.• Nitel gözleme dayalıdır.• ANALOG ORGAN benzerliği dikkate alınır.	<ul style="list-style-type: none">• Canlıların dış görünüşü yanında genetik yapısı, üreme,dolaşım,boşaltım,solunum,beslenme,kim yasal yapı ve kökenine göre yapılır.• Günümüzde geçerliliği devam etmektedir.• Canlıların kökenine dayalıdır.• HOMOLOG ORGAN benzerliği dikkate alınır.

ANALOG ORGAN	HOMOLOG ORGAN
<ul style="list-style-type: none">• Kökenleri farklı görevleri aynı olan organlardır.• Sivrisineğin KANADI Yarasanın KANADI Kuşun KANADI• Bu 3 organın kökenleri farklıdır fakat 3'ü de uçmada görev alır.	<ul style="list-style-type: none">• Kökenleri aynı görevleri farklı olan organlardır.• Kuşun kanadı Balınanın yüzgeci İnsanın kolu• Bu 3 organın kökenleri aynıdır fakat görevleri farklıdır.

TÜR KAVRAMI

Ortak bir atadan gelen, yapı ve görev bakımından benzer özelliklere sahip olan, birbirleriyle doğal ortamda çiftleştiklerinde verimli (fertil) yavrular (döller) oluşturabilen canlılar topluluğudur.

Soru: Bir canlı grubuna tür diyebilmemiz için bu grup hangi şartları taşımalıdır?

- Doğada serbest olarak üreyebilmelidir.
- Ürediğinde yavru bireyler oluşturabilmelidir.
- Oluşan yavru bireylerde üreyebilme yeteneğine sahip olmalıdır.



Aynı türe ait canlıların kromozom sayıları aynıdır. Dişi aslan, erkek aslan ve yavru aslanın kromozom sayıları aynıdır.

Kromozom sayıları aynı olan canlılar aynı türe ait olmayabilir.

Canlı Türü	Kromozom Sayısı (2n)	Canlı Türü	Kromozom Sayısı (2n)	Canlı Türü	Kromozom Sayısı (2n)
Solucan	2	Ayçiçeği	34	Keçi	60
Sirke Sineği	8	Kedi	38	İnek	60
Sinek	12	Maymun	42	At	64
Pirinç	12	Buğday	42	Köpek	78
Çekirge	14	İnsan	46	Deniz Yıldızı	94
Soğan	16	Kurt Bağı Bitkisi	46	Keçi	100
Güvercin	16	Moli Balığı	46	At Kuyruğu	216
Mısır	20	Erik	48	Eğrelti Otu	500
Domates	24	Patates	48		

Kromozom sayısının fazla olması ile gelişmişliğin bir ilgisi yoktur.

Canlılar sınıflandırılırken kromozom sayısı değil kromozomlardaki genlerin benzerliği dikkate alınır.

Aynı türe ait canlıların genleri tamamen birbirinin aynısı değildir.

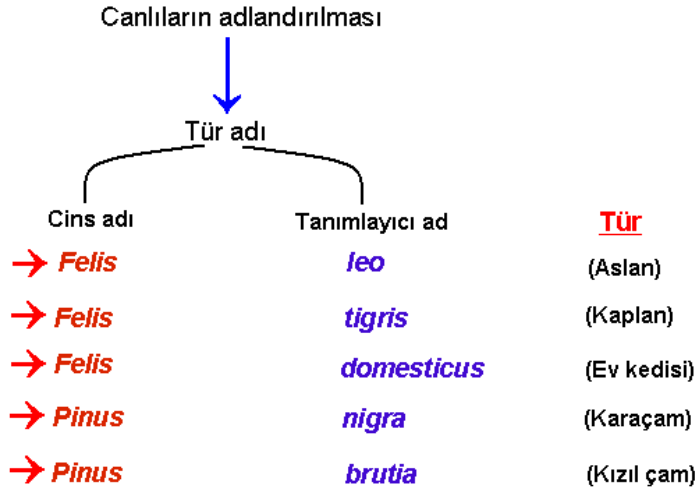
Tür kavramı ilk kez John Ray tarafından ortaya konulmuş fakat sınıflandırma prensiplerini ortaya koyan ve ikili adlandırma sistemini kullanan Carl Linnaeus olmuştur. Carl Linnaeus hayvanların sınıflandırılmasında İKİLİ ADLANDIRMA SİSTEMİ (BİNOMİAL NOMENCLATÜR) kullanmıştır.

İkili Adlandırma Sistemi

Canlıların isimlendirilmesinde TÜR esas kabul edilir.

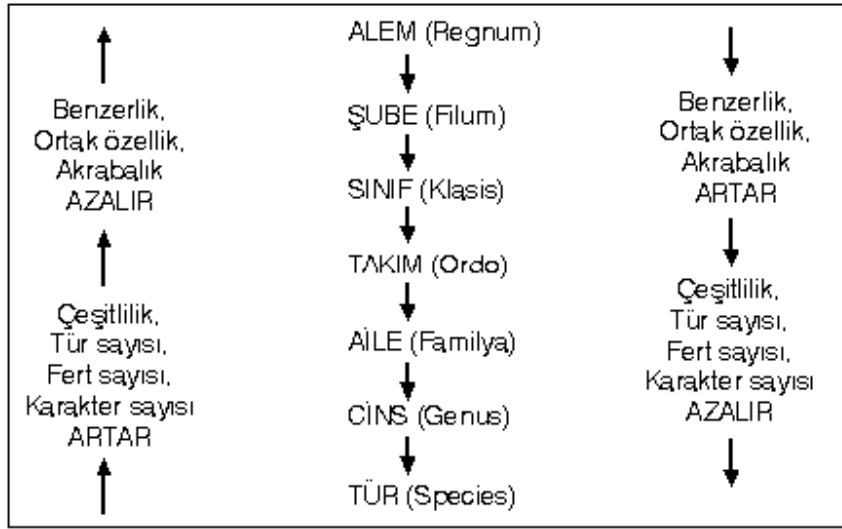
- Tür isimleri iki kelimededen oluşur.
- İlk isim canlına ait olduğu cinsi, ikinci isim ise belirli bir özelliği tanımlar ve tamamlayıcı isimdir.
- İlk ismin ilk harfi büyük ikinci ismin ilk harfi küçük yazılır.
- İsimler Latince yazılır.

- Bir türün bilimsel adı bütün dünyada aynıdır.



Sınıflandırma Basamakları

Sınıflandırmada en küçük birim **TÜR**dür. Türler bir araya gelerek **CİNS**leri , cinsler **FAMİLYA(AİLE)**ları, familyalar **TAKIM**ları, takımlar **SINIF**ları, sınıflar **ŞUBE**leri, şubeler ise **ALEM**i oluşturur.



Şekil : Sınıflandırma Birimleri ve Aralarındaki İlişkiler

